

Bruksela, 11 marca 2021 r.
(OR. en)

6919/21

LIMITE

AGRI 129
AGRIFIN 33
AGRIORG 32
AGRISTR 20
CODEC 353
CADREFIN 126

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0217(COD)

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Delegacje
Nr dok. Kom.:	9634/18 + COR1 + ADD1
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 – <i>Przygotowanie debaty Rady</i>

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 1 czerwca 2018 r. Komisja zaproponowała reformę wspólnej polityki rolnej (WPR). Pakiet reform obejmuje wniosek dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie finansowania WPR, zarządzania nią i monitorowania jej (zwanego dalej „rozporządzeniem horyzontalnym”). Biorąc pod uwagę pozytywne doświadczenia związane z funkcjonowaniem obecnego rozporządzenia horyzontalnego 1306/2013, we wniosku zasadniczo zachowano dobrze funkcjonujące elementy, takie jak organy zarządzające w państwach członkowskich. Należy jednak zmienić rozporządzenie w celu dostosowania go do proponowanego nowego modelu realizacji oraz ukierunkowania polityki na wyniki, które to cele są popierane przez Radę.

2. W dniu 21 października 2020 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa uzgodniła podejście ogólne do reformy WPR, w tym do rozporządzenia horyzontalnego¹. W dniu 23 października 2020 r. Parlament Europejski zakończył głosowanie nad swoim stanowiskiem negocjacyjnym. Uzyskawszy stosowne mandaty, instytucje zaangażowały się w proces nieformalnych negocjacji.
3. W dniu 10 listopada 2020 r. odbyły się pierwsze rozmowy trójstronne na temat wszystkich trzech wniosków dotyczących reformy WPR, a od tego czasu w dniach 4 i 18 grudnia 2020 r. oraz 29 stycznia i 2 marca 2021 r. odbyły się cztery specjalne rozmowy trójstronne na temat rozporządzenia horyzontalnego. Piąta runda rozmów trójstronnych jest zaplanowana na 25 marca.
4. Negocjacje z Parlamentem Europejskim opierają się na ośmiu grupach powiązanych ze sobą artykułów dotyczących następujących tematów: (1) jednostki zarządzające, (2) zarządzanie finansami, (3) ramy realizacji celów i nowy model realizacji, (4) kontrole Komisji, systemy kontroli i kary, (5) przejrzystość i audyt, (6) rezerwa rolna, (7) warunkowość oraz (8) inne.

II. AKTUALNA SYTUACJA

5. Ogólnie rzecz biorąc, poczyniono znaczne postępy w rozmowach trójstronnych z Parlamentem Europejskim i Komisją. Osiągnięto wstępne porozumienia dotyczące w szczególności poniżej wymienionych grup.
 - Osiągnięto szerokie porozumienie w sprawie organów zarządzających. Biorąc pod uwagę, że okazało się, że organy zarządzające w państwach członkowskich funkcjonują dobrze, instytucje zasadniczo są zgodne co do celu, jakim jest utrzymanie tej sytuacji i kontynuacja obecnych rozwiązań. Jednak ze względów prawnych PE nalegał na wprowadzenie nowego porządku odpowiednich artykułów, zgodnie z którym każdy organ zostałby omówiony w osobnym artykule.

¹ Zob. dok. 12151/20.

- Jeżeli chodzi o grupę dotyczącą zarządzania finansowego, co do zasady panuje zgoda w kwestii progu 2000 EUR w odniesieniu do dyscypliny finansowej. Niemniej jednak ogólny zakres dyscypliny finansowej będzie musiał zostać szerzej omówiony, ponieważ PE wzywa do zwolnienia z dyscypliny finansowej regionów najbardziej oddalonych, czego nie może poprzeć Rada. Parlament zgodził się ze stanowiskiem Rady w sprawie wypłaty zaliczek, ponieważ zapewnia ono elastyczność. Jeżeli chodzi o zaproponowane przez PE poprawki dotyczące WRF: stawek płatności zaliczkowych i zasad automatycznego umarzania, Rada nie jest gotowa do wznowienia debaty na temat konkluzji Rady Europejskiej w sprawie WRF z lipca 2020 r., chociaż PE jest zdania, że szczegółowe przepisy sektorowe nie są częścią pakietu WRF.
- Jeżeli chodzi o grupę dotyczącą przejrzystości i audytu, osiągnięto porozumienie w sprawie wniosków Rady dotyczących technicznego dostosowania przepisów dotyczących przejrzystości zawartych w rozporządzeniu horyzontalnym do rozporządzenia w sprawie planów strategicznych i rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. W celu zapewnienia większej przejrzystości Parlament pragnie wprowadzić w rozporządzeniu przepisy umożliwiające identyfikację beneficjentów oraz, w stosownych przypadkach, grup/gospodarstw, do których należą. Rada rozumie polityczne znaczenie tego wniosku PE, ale zaznaczyła, że nie powinien on skutkować dużym obciążeniem administracyjnym państw członkowskich. W tym kontekście konieczna jest dalsza dyskusja, również na temat przedstawionej przez Komisję propozycji w odniesieniu do art. 57 dotyczącego ochrony interesów finansowych UE (stanowiącego część grupy dotyczącej kontroli, systemów kontroli i sankcji Komisji).
- Jeśli chodzi o grupę dotyczącą warunkowości, wyzwaniem jest uzyskanie poparcia PE dla podejścia Rady w odniesieniu do art. 84–87 rozporządzenia horyzontalnego. Poprawki Rady mają na celu osiągnięcie właściwej równowagi między *wysiłkiem związanym z kontrolą warunkowości* a potrzebą zachowania prostoty i łatwości administracyjnej. Co najważniejsze, zgodnie z nowym modelem realizacji, za *wysilek związany z kontrolą warunkowości* powinny być odpowiedzialne państwa członkowskie. Parlament wykazuje gotowość do ewentualnego zaakceptowania podejścia Rady w zamian za pewne ustępstwa z jej strony w odniesieniu do próby kontrolnej, kwoty, w przypadku której nie stosuje się kary, celowej niezgodności oraz procentowych wartości zmniejszeń.

- W przypadku grupy dotyczącej kontroli Komisji, systemów kontroli i kar prowadzone są obecnie dalsze prace przygotowawcze na szczeblu ekspertów technicznych, co powinno pomóc w osiągnięciu konkretnych rezultatów podczas 5. rundy rozmów trójstronnych w dniu 25 marca. Grupę dotyczącą ram realizacji celów i nowego modelu realizacji omówiono podczas trzech ostatnich rund rozmów trójstronnych w pewnym zakresie, ale na poziomie ogólnym. Oczekuje się jednak, że na tej właśnie grupie skoncentrują się konkretne dyskusje podczas rozmów trójstronnych w dniu 25 marca w sprawie rozporządzenia horyzontalnego i 26 marca – w sprawie wszystkich trzech wniosków dotyczących reformy WPR. Grupa dotycząca rezerwy rolnej zostanie omówiona w najbliższych tygodniach.
- Niektóre elementy grupy dotyczącej ram realizacji celów i nowego modelu realizacji zostały już omówione w negocjacjach i ujawniły duże różnice poglądów między PE a Radą. Parlament uważa, że proponowany system oparty na realizacji celów nie może zapewnić niezbędnej pewności w odniesieniu do wydatków w ramach WPR oraz że brakuje mu wspólnego podejścia do wdrażania WPR w państwach członkowskich. W związku z tym PE opowiada się za ponownym wprowadzeniem obecnego systemu opartego na zgodności: kwalifikowalność wydatków do otrzymania zwrotu z budżetu UE powinna zależeć od zgodności z warunkami kwalifikowalności dla beneficjentów końcowych określonymi w planach strategicznych WPR. Rada wielokrotnie wyrażała zdanie, że nie może zaakceptować *systemu dwuwarstwowego*, w którym realizacja celów nakładałaby się na obecny system oparty na zgodności, ponieważ zwiększyłoby to obciążenie administracyjne państw członkowskich do niedopuszczalnego poziomu. Rada popiera system oparty na realizacji celów i nowy model realizacji, chociaż proponujemy pewne zmiany do wniosku Komisji w celu wprowadzenia uproszczeń i uniknięcia obciążeń administracyjnych.

Wyzwaniem w negocjacjach będzie znalezienie właściwej równowagi między większą pewnością i wspólnym podejściem do wdrażania WPR, czego domaga się PE, a dążeniem Rady do utworzenia uproszczonego i mniej biurokratycznego nowego modelu realizacji WPR. Prezydencja sformułowała szereg propozycji, wymagających dalszych prac nad art. 8, 11, 39, 40, 47, 57, 57a w celu zaspokojenia w pewnym stopniu żądań Parlamentu, a w zamian nie zostaną wprowadzone żadne zmiany do propozycji art. 35 dotyczącego kwalifikowalności wydatków dla państw członkowskich, co oznacza, że *podstawowe wymogi unijne* nie będą obejmować kwalifikowalności na szczeblu beneficjentów.

III. DALSZE DZIAŁANIA

6. Podejście ogólne Rady do rozporządzenia horyzontalnego opiera się na następujących zasadach: po pierwsze, obecne rozporządzenie horyzontalne funkcjonuje prawidłowo i okazało się solidną podstawą finansowania WPR, zarządzania nią i monitorowania jej. Innymi słowy, nie ma potrzeby zmiany tego, co już dobrze funkcjonuje. Po drugie, Rada popiera zmianę paradygmatu w kierunku realizacji celów z wykorzystaniem nowego modelu realizacji. Aby jednak ograniczyć obciążenie administracyjne zarówno dla rolników, jak i administracji, oraz dla zachowania prostoty, Rada proponuje szereg zmian we wniosku Komisji. Po trzecie, Rada sprzeciwia się *systemowi dwuwarstwowemu*, ponieważ zwiększyłby on obciążenie administracyjne państw członkowskich do niedopuszczalnego poziomu i byłby sprzeczny z celem uproszczenia WPR.
7. Prezydencja zamierza nadal bronić wyżej wymienionych zasad podczas dalszych negocjacji politycznie delikatnych kwestii rozporządzenia horyzontalnego, takich jak realizacja celów i nowy model realizacji, kontrole i kary związane z warunkowością oraz rezerwa rolna.
8. Na posiedzeniu Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa (SCA) w dniu 8 marca państwa członkowskie wypowiedziały się na temat trzech konkretnych kwestii. Na podstawie dyskusji na forum SCA oraz z myślą o zbliżeniu stanowisk w negocjacjach międzyinstytucjonalnych prezydencja przedstawiła szereg propozycji, które mogłyby umożliwić postępy w pracach nad ogólnym pakietem kompromisowym. Ministrowie proszeni są o to, by biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia, podczas posiedzenia Rady przedstawili swoje opinie na temat propozycji prezydencji, co pomogłoby ustalić stanowiska, jakie należy zająć w dalszych negocjacjach w następujących kwestiach dotyczących rozporządzenia horyzontalnego:
 - Kompromisowa propozycja PE (art. 96), która zobowiązywałaby beneficjentów funduszy do dostarczania wszelkich informacji niezbędnych do ich identyfikacji, w tym, w stosownych przypadkach, określenia grupy, do której należą.² biorąc pod uwagę, że obowiązek dostarczania informacji spoczywałby głównie na beneficjentach, powodując ograniczone obciążenia administracyjne dla państw członkowskich, prezydencja proponuje przyjęcie pozytywnego stanowiska wobec niedawnej kompromisowej propozycji PE.

² Szczegółowe wyjaśnienie kompromisowej propozycji Parlamentu znajduje się w dok. 6704/21.

- Propozycja Komisji (art. 57) wprowadzająca obowiązek stosowania systemu ARACHNE jako jednolitego narzędzia eksploracji danych w celu weryfikacji, zapisywania i przechowywania informacji na temat organizacji lub osób fizycznych ostatecznie korzystających z finansowania UE³: mając na uwadze, że stosowanie wspólnego, jednolitego narzędzia eksploracji danych umożliwiłoby interoperacyjność i porównywalność danych, a tym samym przyczyniłoby się do ochrony interesów finansowych UE, lecz jednocześnie potrzebne jest więcej czasu na przetestowanie tego narzędzia w konkretnym kontekście WPR, prezydencja proponuje, by początkowo, w okresie przejściowym, stosowanie tego narzędzia było dobrowolne dla państw członkowskich.
- Kwestie odnoszące się do wysiłku związanego z kontrolą warunkowości przez państwa członkowskie (art. 84–87) oraz ustępstwa, jakich Parlament oczekuje od Rady w odniesieniu do próby kontrolnej, kwoty, w przypadku której nie stosuje się kary, celowej niezgodności oraz procentowych wartości zmniejszeń: jeśli chodzi o te postulaty PE, prezydencja proponuje, by: podtrzymać stawkę 1% beneficjentów objętych próbą kontrolną, jak zaproponowała Komisja (art. 84 ust. 3); zaakceptować kwotę 100 EUR, pierwotnie proponowaną przez Komisję (art. 85 ust. 2); zaakceptować art. 86 ust. 1 w brzmieniu zaproponowanym pierwotnie przez Komisję i zrezygnować ze słów „jeżeli zdecydują tak państwa członkowskie”; zaakceptować art. 86 ust. 2 w brzmieniu pierwotnie zaproponowanym przez Komisję, tj. „obniżkę z reguły na poziomie 3 %”.

³ Szczegółowe wyjaśnienie propozycji Komisji znajduje się w dok. 6704/21 i WK 12512/2020. Uwagi państw członkowskich dotyczące propozycji Komisji znajdują się w dok. WK 10645/2020 ADD 1–17.